

Съдържание

Въведение.....	1
Подбор, набор и методика.....	2
Случаи.....	2
2: Доверието и диалогът са ключът към предотвратяване на гениталното осакатяване на жени	3
3: Език за младите хора за справяне с негативния социален контрол.....	7
4: Овластяване на жените за взаимна подкрепа.....	7
5: Работа с имами за укрепване правата на мюсюлманските жени	9
6: Да бъдеш различен и религиозен: Всеки сам си знае теглото.	12
7: В държава, в която осъзнаваш, че тялото ти е свободно, това се случва	14
Свързване на разказите– дискусия, ограничения и предложения	18

Въведение

Тази качествена част от проекта има за цел да събере данни, свързани с опита с насилие в името на честта и насилие на индивидуално ниво. Целта на този доклад е да покаже селекция от примери за добри практики в Норвегия, като се фокусира по-конкретно върху гражданското общество. Има няколко действащи лица, работещи срещу злоупотребата с честта и негативния социален контрол в Норвегия. Този раздел се основава на качествени интервюта със седем души, които ежедневно работят активно за предотвратяване на злоупотреби в името на честта или отрицателния социален контрол. С нашата малка селекция от интервюта, нямаме за цел да покажем представителна картина на цялата свършена добра работа, а по-скоро да подчертаем някои примери, за да илюстрираме различни подходи, позиции и работни области в тази разнообразна сфера на работа. Бихме искали да изкажем големи благодарности на нашите респонденти, които бяха така любезни да споделят своите знания и опит с нас!

Селекция, набор и методика

Интервюираните бяха избрани с цел да демонстрират широк спектър от примери. Всичките седем души са силно ангажирани в предотвратяването на насилието в името на честта или отрицателния социален контрол, а шест от тях представляват неправителствени организации, които работят с теми като гениталното осакатяване на жени, затворените религиозни общности, правата на лесбийките, гейовете, бисексуалните и трансгендърите (ЛГБТ), консултантски услуги за имигранти и мрежи за жени с емигрантски произход. Един от нашите интервюирани е от Норвегия, останалите шест са от семейства с произход от Източна Африка или Близкия изток. Всички респонденти живеят и работят в различни части на Норвегия. Интервюирахме шест жени и един мъж.

Проектът е регистриран и одобрен от NSD - норвежкия център за изследователски данни. До интервюираните са изпратени имейли с молба за участие и след като са потвърдили, че желаят да участват, са интервюирани по телефона. Ръководството за интервю се състои от четири отворени въпроса, позволявайки проследяване на интересни теми, при възникването им.

Имената на интервюираните са псевдоними. Имената и описанията на организациите също са променени, за да се запази анонимност. Ще представим интервюта като седем истории по случай преди да обобщим нашия контент анализ в заключителната дискусия.

Случаи

1: Отрицателен социален контрол в близките религиозни общности - предразсъдъците като пречка за знания и помощ

Ан е норвежка и е лидер на организация, която помага на хората, които са в проблемен процес на напускане на затворени религиозни групи. След като лично е преживяла трудностите на свой роднина, който трябвало да се справя с негативни странични ефекти след напускане на затворена религиозна общност, тя започнала да чете по въпроса и да мобилизират доброволци, и в крайна сметка създава организация, фокусирана върху напускащите затворени религиозни общества. Организацията се разраства и се увеличава броят на хората, които се свързват с тях, за да потърсят помощ или консултация, или като доброволци, осигуряващи партньорска подкрепа. Тя казва, че много хора не са наясно, нито че отрицателния социален контрол съществува и в християнските общности, нито колко вредно може да бъде социалното изключване за членовете, които са решили да напуснат тези затворени общности. Някои от запитванията, които организацията получава, са от представители на службите за закрила на детето и училища, които търсят съвет как да помогнат на младите хора, които се борят с негативния социален контрол от своята религиозна общност.

Липсват познания за затворените християнски общности. Всички примери, които виждате в медиите, са за поробена мюсюлманка в хиджаб. Примерите допринасят за стереотипни нагласи и затрудняват хората, които са изложени на това, да разберат, че изпитват негативен социален контрол, казва Ан.

Тя призовава за по-широко разбиране на механизмите, характеризиращи социалния контрол в затворените религиозни общности, който нито заклеява определени групи, нито предполага, че е често срещан само в екстремни или радикални общности. Показва, че докато има политическа воля да се съсредоточи върху тези механизми в емигрантските групи, все още има какво да се направи, за да се признае напълно, че въпросът за негативния социален контрол съществува и в норвежки религиозни групи, и има нужда и да бъде разгледан.

Хората, които се свързват с нас, идват от екстремни среди, но също така и от обикновени религиозни общности. Общото между тях е, че преживяването им е за затруднена ситуация след прекъсване на връзката с общността.

Тя също така призовава за проучване на вредните дългосрочни влияния от социалното изключване и проблемното излизане от общността. За своя изненада тя е установила, че доста висок процент от хората, които се свързват с нейната организация, са неспособни да работят, често дълго време след проблемното излизане от общността, и че мнозина получават пенсия за инвалидност. Разходите както за отделния индивид, така и за обществото са огромни. Много може да бъде спестено като се даде възможност на помагачите структурите за предотвратяване на негативното дългосрочно въздействие и чрез разпространяване на информация сред младите хора за това, което представлява отрицателния социален контрол, какви са техните права, както и че има хора, които могат да им помогнат, ако изпитват трудности. Освен това, тя подчертава, че е важно да не етикетират общностите, сами по себе си, както нездравословни. Въпреки, че човек е преживял отделянето от общността трудно, друг човек в същата среда може да няма същото преживяване.

Въпреки, че смята за малко вероятна промяната на вредните практики, свързани с мирогледа в затворени религиозни групи, отвън погледнато, тя е по-оптимистично настроена за бъдещите поколения и дългосрочния ефект от систематичната работа с информационни и помощни структури за хората, живеещи с отрицателния социален контрол в затворените религиозни общности:

Може би през следващото поколение, след 10-20 години, може да видим, че родителите, които са преживели отрицателен социален контрол, правят различни избори за своите деца.

2: Доверието и диалогът са ключът към предотвратяването на Гениталното осакатяване на жени

Чрез обучението на жени за обучители, които от своя страна организират информация за срещите в своите мрежи, Международната организация за здравеопазване на жените работи за разпространение на межкултурна здравна информация сред жените относно осакатяването на женските гениталии. Джудит, която има магистърска степен, свързана със здравето и която е от Източна Африка, е основател и главен изпълнителен директор на тази организация. Целта на организацията е да разпространява информация и да насърчава повече жени да говорят открито за осакатяването на женските гениталии. Основният принцип е включването на жените в целевите групи и изграждането на платформа за комуникация, основана на доверие и диалог. Жените от Етиопия, Еритрея, Сомалия и Судан се набират на двудневен курс за обучение на супервайзори, където участниците получават актуална информация. Жена лекар, която също е от Източна Африка, отговаря за съдържанието на курса. След курса новообучените ръководители набират жени от тяхната мрежа, за да присъстват на информационните срещи. Всеки ръководител набира по петима нови участници. Тяхното обучение включва здравното съдържание и практическа информация за това как да се организират срещи. Това е отворен и гъвкав модел, при който супервайзорите могат да приспособят срещите към възприетите нужди. Те могат да избират между провеждането на срещи в собствения си дом, в

кафене или библиотека или няколко супервайзори могат да си сътрудничат и да наемат помещения заедно. Не е необходимо информацията да се представя на PowerPoints или по технически сложен начин.

След завършване на курса, както супервайзора, така и участниците получават диплома, която може да бъде включена в CV-то. В крайна сметка, самите участници често искат да преминат курса за супервайзори на следващия кръг. Джудит обяснява успеха на организацията с добрия рапорт между водещите курсовете, супервайзорите, и участниците:

Най-важният фактор е доверието. Това, че участниците се доверяват на водещите на курсовете и че водещите на курсовете се доверяват на организацията.

Супервайзорите пишат прости доклади, документиращи броя на участниците и темите, от които най-много се интересуват. В резултат на желанията на участниците да научат повече за Генитално осакатяване на жени и сексуалната практика, организацията инициира сътрудничество със сексолог и сега предлага онлайн консултации с нея. Джудит е категорична, че това нямаше да е възможно и се съмнява, че тези услуги щяха да се използват особено, ако не бяха пряк резултат от исканията на самите жени. Тя продължава:

Важно е да се включат засегнатите жени. Неправилно е, ако експертите правят информационния материал, без да включат целевата група. Това, което ги притеснява и това, за което искат да научат повече.

Джудит е оптимист за бъдещето. Статистиката сочи, че броят на жените, които са жертва на Женско Гениталното осакатяване в Норвегия намалява. И все пак, има нужда от продължаване акцентирането на темата, за да се дава информация, и да се противодейства на табутата:

Мнозина подчертават, че е важно да се чуе, че Гениталното осакатяване на жени е причината за техните здравословни оплаквания. Често чуваме жените да

казват, че „от много години имам болки, но не знаех, че това се дължи на осакатяването“.

Джудит завършва, като подчертава голямото въздействие от включването и сътрудничеството със самите жени.

Когато им се даде възможност да научат повече и да говорят открито, много жени се чувстват овластени и искат да споделят знанията си в своята мрежа. Много жени дори ни казват, че са били в страната си на произход и са обсъждали темата с другите хора там.

3: Език за младите хора за справяне с негативния социален контрол

Джулия е активен социален коментатор, който даде възможност за изразяване на младите хора от нейното поколение, изпитващи негативен социален контрол. След публикуването на собствената си история във вестника, Джулия се превърна в активен и видим деятел и говорител на млади хора с емигрантски произход, които нито искат да бъдат определени от контролиращите си семейства, нито от предразсъдъци и виктимизация на мнозинството. Вместо това, те искат да бъдат изслушани и признати с разнообразния си опит и да бъдат взети предвид от политиците и създателите на политика при вземането на решения за предотвратяване на негативния социален контрол.

Тя каза това за собствения си процес на примиряване с личния си опит :

Като начало, аз самата не знаех какво е негативен социален контрол. Обличането му в думите ми помогна да легитимирам собствен си опит. След като писах за това във вестника, получих много отговори от други хора, които са преживели същото, и започнах да чета повече по темата.

Тя подчертава колко важно е да има език, с който да се говори за негативния социален контрол, по-специално, на език, който отразява сложността на този феномен. Тя е особено загрижена за това, че младите хора не трябва да се чувстват принудени да избират между своите семейства и културен произход, и животът на свобода. Тя е наясно, че е необходимо да се вземе на сериозно отрицателния

социален контрол и насилието в името на честта, без отчуждаване и заклеймяване на хората, до които се отнася :

Стигмата може да бъде сведена до минимум, ако имате език, който не изисква от вас да се откажете от вашата култура, език, който ви позволява да разберете, че социалният контрол ви е бил причинен, че това не е по ваша вина. Твърде много пъти се преживява като опит или / или.

В случаите, когато е налице конфликт между младите хора и техните семейства, тя подчертава колко е важно да се знае за възможностите за работа, заедно със семейството за решаване на проблемите, както и че това трябва да е добре - известен вариант на подпомагащите структури, както и сред самата младеж.

Джулия също така подчертава доколко опознаването опита на други младежи в подобни ситуации е много важно за младите хора и, че както реалните модели за подражание, така и героите от литературата и филмите могат да са от помощ за създаването на референтна рамка, която засилва способността им да идентифицират вредните практики на социален контрол.

За много млади хора мисля, че ако се бяха опитали да го обсъдят с родителите си, те не биха се съгласили непременно с тях. Сигурно биха казали, че „ви предоставихме всички възможности, които сте искали“. Поради тази причина е важно да има концептуална рамка отвън. Да се знае, че до известна степен има обективни показатели.

Тя продължава:

Трябва да съществува граница между отглеждането на вашето дете и налагането на отрицателен социален контрол върху него. Обикновено казвам, че това е силен индикатор, ако правилата стават по-строги експоненциално с напредването на възрастта.

Съгласявайки се с няколко от интервюираните от нас, тя казва, че в подпомагащите структури няма достатъчно знания за отрицателния социален контрол. Индикаторите, сочещи към вредните практики на отрицателен социален

контрол трябва да се познават от учителите, службите за закрила на детето и полицията, и същите трябва да бъдат подготвени за това какво да се прави, когато се натъкнат на тях. След разговор с млади хора от цялата страна, Юлия сподели своето впечатление за наличието на обща липса на компетентност по въпроса за многообразието. Младежи, които молят учителите си за помощ относно контролиращите им родителите рискуват реакцията на учителя да бъде консултирането с родителите по въпроса, нещо, което в най-добрия случай е нарушение на доверие на младия човек, а в най-лошия случай - потенциална опасност.

И накрая, Джулия призовава за дългосрочни политическите решения, които вземат под внимание вграждането на отрицателния социален контрол в структурните фактори, като дискриминацията и социалното изключване. Тя посочва, че откритостта относно изпитването на негативен социален контрол от вашето семейство е възможна само чрез чувство на доверие и принадлежност към обществото.

За в бъдеще Джулия призовава за задълбочен и основаващ се на факти подход за предотвратяване на негативния социален контрол.

Това, което искам е картографиране на обхвата на насилието в името на честта и негативния социален контрол, както и на засегнатите страни. Има много за писане по въпроса. Важно е да се борим с негативния социален контрол фактически, на език, който избягва заклеяването. Бих искал по-добро разбиране на нюансите и това, че повече хора приеха проблема сериозно. Важно е да се признае, че отрицателният социален контрол също е свързан с расизма и дискриминацията и да не се пренебрегва едната страна на живота на младите хора. Възможно е да се покажат нюансите. Хората са комбинация от преживявания и идентичности; не можете да създавате решения или / или, тъй като животът не е или / или.

4: Овластяване на жените да се подкрепят взаимно

Клаудия е родом от африканска страна, и е емигрирала в Норвегия, когато е била малка, като част от събиращо се семейство. Тя се описва като човек, който винаги

се е противопоставял на несправедливостта. Ако нещо е несправедливо, човек трябва да направи нещо по въпроса.

Тя свързва участието си в женската група с индивидуалния си начин на мислене в борбата срещу несправедливостта в обществото и с желанието да даде възможност на жените. За нея е от решаващо значение да задава въпроси относно това, което е несправедливо, и да укрепва правата на жените. По нататък казва, че бидейки като реален социален проблем със сериозни животозастрашаващи последици, насилието в името на честта надхвърля правата на жените.

Желаеща да допринесе, тя първо става член на местна мрежа от жени, по-късно член на борда, преди в крайна сметка да стане лидер. Разказва за това как организацията има за цел да направи промяна за жените с емигрантски произход:

Как се създава промяна? Това е сложен феномен. Ако жените не се застъпват за себе си, те често се връщат обратно като жертви в тези среди. Това, което моята организация прави в областта на отрицателния социален контрол е да се укрепят жената, така че тя да намери самочувствие.

Клаудия вижда комплексния характер на явлениято като най-голямото предизвикателство, и казва, че е нещо трудно за справяне, тъй като представлява вкоренен концепция в живота на много хора. Тя е загрижена, че жените, които напускат насилствени бракове, също се налага да скъсат със социалните си мрежи и че останат сами с малко помощни структури около себе си:

Когато имате нужда от помощ, за да прекъснете връзките с обкръжението си, се оказвате сами. Въпреки, че в началото сте заобиколени от социални служби, след това става трудно. Нямаме контакт с никого, с когото сте имали контакт преди. Повечето от мрежата, която сте имали, обществената мрежа също се губи с времето. Трябва да погрижите за себе си. Жертвите винаги трябва да променят целия си живот, да се преместят на друго място, да прекъснат връзката си с мрежата си. Докато насилникът все още остава в тази среда. Трябва да намерим различен начин.

Тя обяснява, че организации като нейната женска мрежа играят важна роля в подкрепата на жените, които преживяват злоупотреба в името на честта, и че е важно организациите да са им на разположение с течение на времето. Те са важна допълнение, тъй като се нуждаят от повече подкрепа, отколкото се предоставя от публичните служби, особено когато им се налага да прекъснат връзка с цялата си социална мрежа.

Клавдия вижда по-строгите законови наказания като най-ефективния начин за обществото да сигнализира, че насилието в името на честта е неприемливо. Тя също иска да направи ясно разграничение между честта и злоупотребата в името на честта и да избегне представянето им единствено като емигрантски проблем.

Честта сама по себе си не е нещо отрицателно, а е нещо положително. За мен това означава самочувствие, самоуважение. И не е само социален проблем в емигрантските общности. Напротив, среща се и в норвежките общности, и то в различна степен във всички общества.

Тя е загрижена, че прекалено опростеният фокус върху злоупотребата в името на честта, като нещо, което се случва изключително в емигрантските общности, може да допринесе за чувството на стигма и отчуждение сред младите. Предупреждава, че ако децата на имигрантите са смятани за твърде норвежци от семейството си, от една страна, и от друга страна са неприети и невключени в норвежкото общество, това също може да допринесе за подхранване на радикализацията и престъпността, тъй като младежите се чувстват маргинализирани, а в действителност неприети никъде.

В същото време вижда надежда и подобно на Ан, която работи с негативен социален контрол в затворени религиозни общности, дава предположение, че следващото поколение също може да държи решението за прекратяване на вредните практики в името на честта:

Нека новите поколения избират положителните компоненти както в норвежкото общество, така и в своята култура на произход. Смя да кажа, че не искам тази култура на честта, не искам децата ми да я преживяват. Културата се променя донякъде с течение на времето. Родителите ни ни възпитаваха по

различен начин, отколкото биха го направили сега, и сега имат съвсем различно разбиране за отглеждането на деца.

5: Работа с имами за укрепване на правата на мюсюлманските жени

Джамила е работила и като ръководител на проект и като доброволец, освен че е социален коментатор в норвежките медии. Играе активна роля в защитата на правата на жените в джамиите, по-специално, за включване на рутинни процедури за гарантиране правото на жените на религиозен развод. Ангажирана е също така с подкрепата на женското лидерство в джамиите, като начин да се подчертаят перспективите на жените в исляма. Ангажиментът ѝ по темата започва със собствения ѝ опит за принуда да остане в насилствен брак, водейки борба няколко години, преди да успее да получи религиозен развод. След като представя опита си в медиите, тя открива, че не е сама и че много мюсюлманки остават в насилствени бракове, тъй като не могат да получат религиозен развод. Най-голямото предателство за Джамила е било липсата на подкрепа от нейния имам.

В моя опит, е налице липса на ангажираност от имамите. Те не смеят да засегнат темата. Мнозина се крият зад оправдания, казвайки, че това не е моята роля. Много жени търсят имамите с желание да им предоставят религиозен развод, но получават съвети да се върнат при насилствения партньор.

Когато е била в насилствен брак, се е преборила да се разведе и да бъде призната за сама жена в мюсюлманската общност, тъй като тогавашният ѝ съпруг не искал да ѝ даде религиозен развод.

Когато се сблъсках за пръв път с джамията, се почувствах сякаш си блъскам главата в стената. След известно време започнах да мисля, че по-голямото общество трябва да знае, че много жени живеят в насилствени връзки, въпреки че искат да избягат. Що се отнася до мен, аз имах ресурсите, за да се справя с

живота си, независимо от подкрепата от джамията. Много други нямат този късмет.

Ядосана и дълбоко разочарована, тя реши да отиде в медиите и да осветли ситуация, осъзнавайки, че не е сама в страданието. Те отразили нейната история и имамът, който не е искал да ѝ помогне, също е бил представен и интервюиран. Тя сподели, че той първоначално е бил леко шокиран от цялото това медийно внимание.

Чувстваше, че статусът му е застрашен, особено от факта, че критиката срещу него идва от жена.

И той и други хора призовали родителите ѝ, молейки ги да "се погрижат" за дъщеря си. Семейството се е застъпило за нея, но въпреки това ѝ е станало неприятно, че цялото семейство трябва да носи отговорност за нейните действия.

В резултат на медийното внимание, въпреки че е прекъснала контакт с имама, чула, че е свикал групи жени в неговата джамия за обсъждане на правата на развод и че жените не трябва да се женят без брачен договор. Изглежда, че сега той изтъква този въпрос в сватбените церемонии.

Джамила обяснява много за успеха на работата срещу злоупотребата в името на честта в Норвегия, в резултат на женския активизъм, както на местно, така и на национално ниво.

Моето впечатление е, че медиите пишат повече по тази тема сега и че все повече жени разказват на света открито за своите преживявания. Гледната точка на жените в исляма е по-нормализирана.

От историите на жени, които са се свързали с нея, Джамила прави заключение, че са необходими повече знания за злоупотребата в името с честта, и осъзнаване на последиците от нея, не само сред имамите, но и в полицията. Важно е да сме наясно с последиците за здравето и качеството на живот и да се спрат практиките, които са дискриминиращи и опасни. Според Джамила, увеличаването на знанията за религиозния развод е важна стъпка към освобождаване на мюсюлманските жени от злоупотреби в името на честта:

Религиозният развод е сложна тема. Знаех малко за него, преди да ми дойде до главата, така да се каже. Важно е да се знае, че правото на развод не нарушава свободата на вярата, както мнозина твърдят. Това трябва да се разглежда като дискриминация на жените, а конвенцията на жените трябва да бъде референтната рамка.

6: Да бъдеш различен и религиозен: Всеки сам си знае теглото.

Ради е член на активистка група от лесбийки, гейове, бисексуални и трансжендъри /ЛГБТ/.

Всичко започна с любов и с това кой съм аз. Отвътре, знаех, че е има нещо "сбъркано" в мен, че това е нещо, което е забранено. Имах нужда да живея същия живот, който видях че водят и други хомосексуални хора.

След като се обявява за гей, Ради решава да бъде хомосексуален активист и да накара гласа му да бъде чул. Неговата организация има за цел да създаде безопасни пространства, в която нейните членове да се чувстват в безопасност и да бъдат себе си. В допълнение, организацията цели да бъдат видими в обществените среди и да направи своя принос за обществения дискурс. Ради вижда силна нужда да внесе нюанси в дебата:

Традиционно, нашата кауза не се разпространява от нас самите, тя е разпространявана от други, много от тях много светски мюсюлмани или други действащи лица със скрити и расистки мотиви. Правата на ЛГБТ са използвани като аргумент-плашило, за да се спори срещу имигрантите от страна на социалните активисти в дясното крило. За съжаление има много хора, които се ангажират в тази област, но които нямат истинско желание да разрешат проблема. Дебатът е толкова поляризиран, а различните гласове не се чуват.

Тъй като климатът на дебата е нажежен и поляризиран, е трудно Ради да бъде чул, особено когато не желае да допринесе за стереотипите на хомофобията в религиозните общности.

Имам чувството, че се надвиквам, без да бъда чул. Около нас има толкова много шум. Има много „знам по-добре от теб“. Често ми казват, че банализирам и омаловажавам проблемните страни. Защото настоявам, че това, което направи семейството ми, беше от любов към мен, въпреки че това, което направиха, все още е болезнено за мен. Не мисля, че ще стигнете до някъде чрез допълнително маргинализиране на вече маргинализирана група. По-добре да се доближите до тях и да ги прегърнете.

Подобно на другите интервюирани, Ради също е оптимист по отношение на възможностите за борба със злоупотребите в името на честта:

През последните години виждате все повече активисти от малцинствен произход, които сами вземат микрофона. Това е ключът към борбата със злоупотребата в името на честта по един антирасистки начин. Всеки сам си знае теглото. Трябва да съставим вярна картина на случващото се и да включим тези, които са изложени на злоупотреба в името на честта. В противен случай никога няма да успеем.

7: В държава, в която осъзнаваш, че тялото ти е свободно, това се случва

Когато дойде в Норвегия като дете, Нора вече е била обрявана. В края на деветдесетте, когато приятелката на Нора била отведена и също била обрявана, когато се върнала, Нора осъзнала, че дори и да осъзнаваш, че тялото ти е свободно в Норвегия, никой не спрял родителите на приятелката ѝ да принудят дъщеря си да се подложи на тази вредна практика.

Нора си спомня как тя и нейният приятел се разбунтували срещу ограничаването на нормите в тяхната общност:

Приятелката ми бе изпратена в [родната страна на родителите ни], защото била станала малко прекалено норвежка. Духовете ни бяха станали прекалено бунтарски. По това време в Норвегия нямаше толкова много хора от нашата страна и доста се набивахме на очи. Беше ни писнало от негативния социален контрол в нашата общност. Момичетата не трябваше да се виждат или чуват или да са навън. Трябваше да говорим тихо и да останем вън или вътре. Беше трудно да гледаме норвежки си връстници и свободата, с която са родени. И така, с моята приятелка направихме всичко, което можахме, записахме се в шоута за таланти и състезания по танци, въпреки че родителите ни не ни позволиха. В нашата общност се носеше слух, че сме лоши момичета. Също така, слухове, които не бяха верни. В крайна сметка се превърна в самоизпълняващо се пророчество - мислехме, че ако все пак казват всички тези неверни неща за нас, защо просто не им го потвърдим? И така, слуховете ни направиха още непокорни.

Когато приятелката ѝ била изпратена извън страната, Нора и нейните приятели се свързали няколко пъти със службите за закрила на детето, но не били взети на сериозно. Училището също не реагирало на това, че приятелката ѝ отсъствала за няколко месеци - майка ѝ им казала, че момичето е с баща си и училището го приело. Безразличието на обкръжаващата ги норвежка общност подхранило гнева на Нора.

Започнало да ѝ прави впечатление, че няколко момичета в нейната общност са изпратени в чужбина, за да се върнат след известно време стодени или обрявани.

След като гледала телевизионна програма за принудителните бракове, се свързала с лидера на организацията за самопомощ на имигранти, в която все още работи. Разказала на лидера своята история, била ѝ предложена работа и било поискано да предложи мерки за борба с негативния социален контрол и злоупотребите в името на честта, въз основа на нейния опит. Посветила много време в писане на списък с 40 точки и поне 20 от тях били включени в първия план за действие срещу принудителните брак през 1998 г. Посветила много време и в пътувания до различни училища и разговори с учениците за техните права.

Повече от 20 години по-късно, Нора все още работи за същата организация, с няколко прекъсвания, през които е била на друга работа. Въпреки че през последното десетилетие се случиха много неща, тя заявява, че все още има нужда от обогатяване на знанията и опита си:

Помощните структури трябва да станат още по-добри. Например колко рано училищата трябва да уведомят полицията, когато учениците не се появят на училище? Много често е малко твърде късно. Няколко млади хора ми казваха, че са били изхвърлени в страната на произход на родителите. Службите за закрила на детето, училищата и здравната система трябва да знаят какво да търсят и кога да предупредяват полицията. Сега нещата са по-добри, отколкото през 90-те, но все още има нужда от промяна.

Тя насочва към образование на новопристигналите имигранти като важна мярка за предотвратяване на негативния социален контрол и насилието в името на честта. Въвеждащият курс за имигранти е място, където ще срещнете много от новопристигналите. Нора казва, че въпреки че учениците тук са големи, има всички основания да се вземе сериозно негативния социален контрол и да се обсъди това с тях.

Нуждаете се от тренирано око, за да можете да забележите отрицателния социален контрол. Пример - жена носи венчален пръстен в училище, въпреки че е несемейна. Когато я попитате защо, се оказва, че така или иначе мъжете от нейния клас я торможат и закачат. А каква е реакцията на нейния учител? „Момчета са си момчета“! Въпреки че учениците са големи, установихме, че по

време на междучасията около тях е необходимо да има учител, за да им попречи да се тормозят взаимно.

Нора останала в това училище и организираше седмични дискуссионни групи с учениците, отделни групи за мъже и жени. Споделя, че групите са имали успех, че много хора са се отворили за проблемите си и са поискали помощ по време на сесиите, и че сега е по-лесно както за учениците, така и за учителите да се докоснат до темата. Внимателният избор на преводачи също е важен, за да накарате учениците да се почувстват сигурни и свободни да говорят. Нора подчертава, че е важно да се уверите, че се използват преводачи от същия пол и за предпочитане някой, който не познава учениците или тяхната мрежа. Телефонният превод е добра алтернатива за избягване на риска преводачът да е запознат с мрежата от лицата, за които превежда.

Благодарение на работата си в една и съща организация в продължение на десетилетия, Нора се запознава и помага на много млади хора да намерят своя път в обществото. Тя казва, че е чест за нея да получи толкова доверие и че то върви с голяма отговорност.

За нас, които работим с тези млади хора - те ви поверяват живота си. Вие ставате тяхна майка, психолог и най-добър приятел. И така, наложително е ние, които сме на тази позиция, да имаме компетентността да поемем отговорност.

Свързване на разказите – дискусия, ограничения и предложения

Тези случаи допринасят за разширяване на нашето разбиране. Първо, за това как лицата с емигрантски произход, които преживяват различни видове злоупотреби в името на честта, не само могат да преодолеят ситуацията, но и да използват собствения си опит, за да допринесат за социалните промени. На второ място, как са изиграли решаваща роля в промяната на разрушителните норми, ценности и нагласи, както на индивидуално ниво, така и в обществото. И на трето място, как те са допринесли за социалните промени в Норвегия, като са участвали активно в

публичния дебат, повишили са осведомеността и са привлекли вниманието по темата на политиците и подпомагащите структури.

Случаите ни дават представа за разнообразния личен опит и методи на работа. Нашите респонденти са от различни поколения, с различен културен произход и различни религиозни възгледи. Това, което ги обединява, е, че имат публичен глас и го използват за положителна промяна. Въпреки че много теми и позиционирания са били обхванати от представянето на тези случаи, познати са ни някои гласове, които не са добре представени в нашите интервюта. Тъй като само един от нашите интервюирани е мъж, перспективата на момчетата и мъжете, които са изложени на злоупотреба в името на честта, е недостатъчно добре представена. Липсва и гледната точка на родителите, въпреки че знаем, че няколко от интервюираните са самите родители.

И все пак, имайки предвид тези ограничения, ние смятаме, че случаите представляват многообразно съчетание от позиции и перспективи, всички подчертаващи необходимостта на целевите групи да се даде глас да говорят сами за себе си, да имат силата да определят своите предизвикателства и да бъдат част от решението. Задахоме на всички наши интервюирани едни и същи въпроси за това кои според тях са важните пробиви в работата срещу злоупотребата в името на честта и негативния социален контрол в Норвегия досега, какви са предизвикателствата и какво е необходимо в бъдещата работа, и ще завършим доклада с кратко обобщение на отговорите им на тези въпроси.

Важни моменти

Всичките седем от информаторите са имали опит с насилието в името на честта под някаква форма, или като жертва или като страничен наблюдател. Това, което разглеждаме като уникално, е, как лицата да използват собствения си опит с насилието в името на честта като силна страна и в крайна сметка като ресурс, който позволява извършването на положителните социални промени. Това изглежда като силата на доброволческия сектор да работи на базово ниво. Информаторите са използвали различни стратегии, като например участие в

доброволчески труд, за създаване на гражданска организация за борба с различните видове насилие в името на честта, както и подпомагането и подкрепата на други хора, които допринасят за даването на права.

Когато говорим за важни моменти в борба със злоупотребата в името на честта на национално ниво в Норвегия до този момент, няколко от нашите интервюирани се позовават на изградените структури, плановете за действие и екипа за компетентност. С разширяване на знанията, обхватът на плановете за действие се променя и няколко от информаторите аплодират как настоящият план за действие включва глави за норвежките затворени религиозни общности, както и работа със семейството на жертвите на злоупотреби в името на честта. Изградените структури от знания са на разположение на доставчиците на услуги. Някои казват, че имат заявки както от общините, така и от представители на помощните структури да си сътрудничат за това как да приложат съществуващите знания в своята работа, показвайки както осъзнаване на проблема, така и готовност за работа с него.

Голяма част от успеха на работата се дължи на активизъм, както на местно, така и на национално ниво. Те посочват, че все повече хора са избрали да бъдат отворени за опита си, като се присъединят към публичния дебат, и как това трябва да доведе до задълбочаване на разбирането на явлението, показвайки плурализъм на перспективите. Вниманието на медиите, свързано със злоупотреби в името на честта, също е нещо, което мнозина наричат ключово. Някои се отнасят до конкретни случаи, които са отразени в новините и превърнали се в референции за изграждане на език и начин за разбиране на злоупотребата в името на честта и негативния социален контрол.

Предизвикателства

Предизвикателството, изразявано най-често от информаторите, е сложният характер на това, което стои зад термина „злоупотреба в името на честта“, и че намирането на решения за борба с него изисква базирани на опит знания и вещина. Нашите открития показват, че можете да откриете липса на знания и опит в институциите и полицията, което се проявява като слабост в работата по

идентифициране, откриване и предотвратяване. Това пречи на жертвите на злоупотребата в името на честта да бъдат подпомогнати по необходимия начин, нещо, което в най-лошия случай може да доведе до сериозни и дори фатални последици.

Необходимо е службите за подкрепа като училища, детски градини и здравни институции да предоставят по-добри услуги, да действат по-своевременно и да знаят как да предупреждават полицията в ранен етап, ако има нещо подозрително като например ученици, които не се появяват в училищата в продължение на няколко дни и чиито родители нямат общо с това. Интервютата дават няколко примери за жени в тежки и опасни ситуации, които не са получили нужната помощ от полицията или други обществени структури за помощ. Тези истории също показват, че компетентността по темата трябва да бъде повишена и че полицията и службите за закрила на детето трябва да разработят по-добри рутинни процедури за получаване и обработка на запитвания от хора, нуждаещи се от помощ. Един от респондентите посочва уязвимото положение на младите хора, които прекъсват връзка със семействата си, и че системата има тенденция да ги определя като емоционално нестабилни или дори да ги диагностицира с психични заболявания. Трябва да се осъзнаят тежките последици за младите хора, които бягат от дома, и внимателно да се обмисли как най-добре да се помогне на младите хора в тази ситуация, без да се увеличава тежестта и стигмата. Следователно, добре изграденият и добре оборудван екип за компетентност е важен и техният контакт и роля в консултирането на местната полиция и доставчиците на услуги изглежда е важна област за развитие.

Мнозина смятат, че е важно да се осигури пространство за хората да говорят за опита си, без да се страхуват да бъдат заклеймени поради държавата си на произход, етническа принадлежност, религия и други социални категории, с които имат връзки. Както изглежда, за съжаление, насилието в името на честта и особено негативният социален контрол се изобразяват като емигрантски проблем, без да се обръща внимание на това дали допринасят за по-голяма стигматизация, дискриминация, расизъм или социално изключване на имигрантите. Мнозина подчертават колко важно е да не се категоризират и

ограничават до конкретни култури и етноси, а по-скоро да покаже разнообразието от опитности и да се акцентира върху основните механизми.

Превантивна работа

Откриваме, че някои изразяват необходимостта от засилен акцент върху превенцията, тъй като е по-добре да се положат повече усилия за предотвратяване на пожара, вместо да влязат от криза в криза, опитвайки се да се избегнат тежките престъпни действия. Превантивната работа трябва да включва родителите и да вземе предвид по какъв начин семейните мрежи и връзки са както местни, така и транснационални. Това е така, защото транснационалните мрежи се оказват въздействащи върху семейните норми и ценности, като притискат и контролират семействата да живеят според същите ценности свързани с честта, които са имали в страната на техния произход. Човек трябва да вземе предвид кои правомощия работят и кои участници трябва да бъдат привлечени, за да се постигне взаимно разбиране. Като пример се споменава случай от Норвежката служба за медиация (Konfliktrådet), където се оказа, че родителите, живеещи в Норвегия, са били притиснати от семейството си в чужбина. За да помогне на родителите, норвежкия наказателен кодекс беше преведен на урду и изпратен на семейството им в чужбина, за да засили влиянието на родителите в разширеното им семейство.

Нашите открития подкрепят идеята, че тези проблеми засягат не само момичета и жени, но и момчета и мъже, тъй като те също страдат от негативен социален контрол и злоупотреба в името на честта. Следователно е необходимо също така да се включат перспективите на момчетата и мъжете в работата по тяхното идентифициране, откриване и предотвратяване.

Заклучителни думи

Тези открития предоставят някои съвети и общи принципи за това как да се даде възможност на процесите да допринесат за промяна в обществото, както на индивидуално, така и на обществено ниво. Констатациите ни дават представа за това как хората получават сила от собствения си опит с насилието в името на честта, създават синергия и движение, което допринася за социалните промени. Видяхме примери за това как масовите движения въздействат на политиците да

предприемат действия, въвеждайки нови планове за действие, нови закони и наредби и подобрявайки стандартите на социалните услуги, за да предоставят необходимата помощ на жертвите като защита и други видове социално-икономическа помощ.

И накрая, въпреки че е важно да продължим да изграждаме компетентност в тази област, много от респондентите подчертават, че добрата работа при изграждането на приобщаващо общество като цяло, да бъде продължено разработването на равноправни услуги за различните групи, и да има стремеж към общо чувство за принадлежност, е най-важната основа за предотвратяване на вредните практики. Завършваме доклада си с цитат на един от нашите респонденти:

Мисля, че решенията не са свързани с разработването на конкретни планове за действие и закони, а с укрепване на социалната държава. Трябва да се съсредоточите върху това да накарате родителите да работят, да накарате майките да работят, да накарате сомалийската самотна майка да се чувства в безопасност и да бъде включена в родителските срещи. Родителското поколение трябва да бъде интегрирано, а не асимилирано. Да се създаде по-голяма и по-приобщаваща дефиниция на „нас“.